

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Gfv.VII.30.171/2017/12.

A tanács tagjai:. Farkas Attila a tanács elnöke
. Csőke Andrea előadó bíró
. Bajnok István bíró

A felperes:

A felperes jogi képviselője: Dr. Csontos Ferenc jogtanácsos

Az alperes:

Az alperes jogi képviselője: Dr. Vasas József ügyvéd

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A másodfokú bíróság neve és az eljárás száma:

Fővárosi Törvényszék 2.Gf.75.394/2016/4.

Az elsőfokú bíróság neve és az eljárás száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 8.G.304.105/2015/4.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 300.000 (háromszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 1.456.900 (egymillió-négyszázötvenhatezer-kilencszáz) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2008. augusztus 31. - 2013. augusztus 14. között végelszámolás alatt állt. A végelszámoló feladatokat először a két korábbi ügyvezető, majd 2009. január 5-től az alperes látta el. Az alperes képviselétében először Cs I járt el, majd az ő halálát követően 2012. július 16-tól P D.

- [2] 2008. december 4-én a felperes részére a perben nem szereplő harmadik személy jogerős bírósági ítélet alapján megfizetett 3.853.750 Ft-ot.
- [3] Cs I végelszámoló 2010. szeptember 30. napjára készített közbenső mérlege szerint a felperes 3.606.000 Ft tárgyi eszközzel, 5.944.000 Ft követeléssel és 1.165.000 Ft pénzeszközzel rendelkezett.
- [4] Kénysztörölési eljárást követően 2014. január 16-án indította meg a bíróság a felperes felszámolását, felszámolóként a C Kft.-t rendelve ki.
- [5] Az alperes nem készítette el a tevékenységet lezáró mérleget. Arról tájékoztatta a felperes felszámolóját, hogy a felperes vezető tisztségviselői átadták Cs I-nak az iratokat, de az „új végelszámolóval” már nem tartották a kapcsolatot. Az alperes nevében végelszámolóként eljáró P D 2014. április 15-én készített végelszámolási zárómérlegében a felperes vagyonaként 0 Ft-ot tüntetett fel, mely sem a közbenső mérlegben feltüntetett vagyont, sem a korábban a bankszámlára befizetett összeget nem tartalmazta.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

- [6] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kártérítésként kötelezze az alperest 14.568.750 Ft és ennek 2013. október 14-től a kifizetés napjáig a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 301/A. §-a szerint számolt késedelmi kamata megfizetésére. Keresete alapjául előadta, hogy az alperes nem tett eleget elszámolási kötelezettségének, a vagyonvesztést semmivel nem indokolta. Hivatkozott a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 99. § (4) és (5) bekezdésére, valamint az rPtk. 339. § (1) bekezdésében foglaltakra. Az alperes kártérítési felelőssége a felperes érvelése szerint fennáll, mert a korábbi közbenső mérlegben feltüntetett vagyon és a végelszámolási eljárás alatt a felperes részére befizetett összeg a végelszámolási zárómérlegben nem szerepel, mivel az alperes a vagyonnal nem számolt el. A kár összegét a felperes 14.568.750 Ft-ban jelölte meg. Kifejtette, hogy a felperes végelszámolója az alperes társaság volt, az pedig nem releváns az ügyben, hogy az alperes hogyan számol el a munkavállalójával.
- [7] Az alperes kérte a kereset elutasítását. Vitatta a kár mértékét és az ok-okozati összefüggést a „korábbi végelszámoló” magatartása és a felperes által állított kár bekövetkezése között. Az elsőfokú eljárás során bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, a bankszámlára befizetett, majd onnan felvett összeg tárgyában folyó büntető eljárásra hivatkozással előterjesztett, a tárgyalás felfüggesztésére irányuló indítványát nem tartotta fenn.

Az elsőfokú- és a másodfokú bíróság határozata

- [8] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 14.568.750 Ft-ot és ennek a kereset szerinti késedelmi kamatát.
- [9] Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítélet indokolásában elsőként rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a feleket terhelő bizonyítási kötelezettséget megfelelően értékelte, telepítette és folytatta le a bizonyítási eljárást. A tényállást helytállóan állapította meg, a levont jogi következtetésekkel, az ügyben hozott érdemi döntéssel és annak indokaival a másodfokú bíróság egyetértett.
- [10] A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 118. §-ában foglaltaknak megfelelően járt el a jegyzőkönyv elkészítése során. Az írásba foglalt tárgyalási jegyzőkönyv megküldését a perbeli esetre a Pp. nem írja elő. A Pp. 136/B. § (2) bekezdésében és 219. § (1) bekezdésében foglalt körülmények a jelen esetben nem álltak fenn.
- [11] A jegyzőkönyv kiegészítését, illetve kijavítását a felek a tárgyalástól számított 15 napon belül kérhették. Az alperes elkésetten terjesztette elő erre irányuló kérelmét, ezért az elsőfokú bíróság nem sértette meg az eljárás szabályait, amikor a tárgyalási jegyzőkönyv kiegészítésére irányuló kérelmet elutasította.
- [12] állította az alperes azt is, hogy a büntető eljárás iratait hivatalból be kellett volna szereznie a bíróságnak. Utalva a Pp. 164. § (1) bekezdésére rögzítette, hogy az alperes sem a büntető eljárás ügyszámát, sem az eljáró hatóságot nem jelentette be, és nem tartotta fenn a tárgyalás felfüggesztésére irányuló kérelmét sem. Ebből következően nem állt fenn intézkedési kötelezettsége a bíróságnak.
- [13] hivatkozott a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak megsértésére is az alperes. Az elsőfokú bíróság a tárgyalás kitűzésére alkalmas keresetlevél alapján idézte a feleket a tárgyalásra. Az idézést tartalmazó végzésében figyelmeztette az alperest arra, hogy nyilatkozatát elő kell adnia, okiratait be kell mutatnia. Az idézéshez mellékelte 2/I. számú végzés is részletes tájékoztatást adott a feleknek a kötelezettségeikről. Az alperes tárgyaláson előadott nyilatkozatából megállapítható, hogy érdemi védekezése nem felelt meg a Pp. 139. §-ában foglaltaknak, csupán általánosságban vitatta a kár mértékét és az ok-okozati összefüggést. Miután az alperes nem adott elő bizonyításra szoruló tényeket, az elsőfokú bíróságnak nem kellett további tájékoztatást adnia.
- [14] A fent kifejtettek szerint nem volt olyan tény, amely miatt további bizonyítás elrendelésére szükség lett volna, az elsőfokú bíróság már az első tárgyaláson érdemben határozhatott. Erre a feleket figyelmeztette, ám az alperes ezt követően sem adta elő a védekezése alapjául szolgáló konkrét tényeket, és bizonyítási indítványa sem volt.

- [15] Utalt arra, hogy a Pp. 227. § (2) bekezdése értelmében a bíróság a per vezetésére vonatkozó végzéséhez nincs kötve, ezért annak ellenére, hogy először 3 nap határidőt adott az alperes részére az érdemi védekezésére szolgáló tények előadására és bizonyítékok előterjesztésére, ezt a pervezető végzését megváltoztathatta.
- [16] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes a fellebbezésben új tényként állította, hogy 2008. december 4-én, az alperes végelszámolóként történt bejegyzése előtt vette fel meg nem határozott személy a 3.853.750 Ft-ot és szüntette meg a bankszámlát. Új tényként állította azt is, hogy Cs I örökösei nem adtak át az alperes részére tárgyi eszközt. A fellebbezési eljárás során előadott tények a Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében, mint új tények nem voltak figyelembe vehetők. Az elsőfokú bíróság ítélete ezért nem jogszabálysértő, és a Pp. 235. § (1) bekezdése utolsó mondata alkalmazására sem kerülhetett sor.
- [17] A Pp. 206. § alapján értékelve a rendelkezésére álló bizonyítékokat, az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a közbenső mérlegben meglévő vagyon és a bankszámlára befizetett készpénz együttes összegének, 14.568.750 Ft-nak, valamint az alperes által készített végelszámolási zárómérleg 0 Ft végösszegének a különbözete az alperes részéről olyan vagyonvesztésnek tekintendő, amely a felperesnél kárként jelentkezik.
- [18] E körben kiemelte, hogy a felperes végelszámolását a felperes 2008. november 18-án kelt taggyűlési határozata értelmében a Ctv. 99. § (1)-(4) bekezdésében foglaltak alapján ezen időponttól kezdődően az alperes látta el. A felperes képviselőtére 2009. január 5-i kezdettel az alperes mint végelszámoló, képviselőtében pedig név szerint Cs I volt jogosult, 2012. július 16-tól ugyancsak az alperes képviselőtében eljárva P D végezte a tevékenységet.
- [19] Hangsúlyozta, hogy mind az alperes, mind az alperes által kijelölt természetes személyek a Ctv. 99. § (4) bekezdésében és 103. § (2) bekezdésében foglaltak szerint voltak kötelesek eljárni a felperes vagyonával kapcsolatban, azonban az alperes a közbenső mérleg és a végelszámolási zárómérleg közötti vagyonvesztésre vonatkozóan nem szolgáltat magyarázattal, nem fokozott gondossággal járt el.
- [20] A felperes vagyonának részét képezte a bankszámlára átutalt összeg is, függetlenül attól, hogy ez a 2010. szeptember 30-ára készült közbenső mérlegben nem szerepelt. Az alperest ezen vagyonrésszel kapcsolatban is terhelte a fokozott gondosság.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [21] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezni, a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására kötelezni. Állította a Pp. 1. §-ának, 2. §-ának, 8. § (3) bekezdésének, 3. § (3) bekezdésének, 4. § (1)-(2) bekezdésének megsértését.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Pp. 1-2. §-aiban foglalt alapelveket megsértette azzal, hogy ugyan 2016. január 29-én leírta a tárgyalási jegyzőkönyvet, de csak az ítélettel együtt kézbesítette a felek részére, 2016. március 18-án, holott a felek kérték annak email útján való megküldését. E késedelemmel megfosztotta a bíróság az alperest attól, hogy kifogásait előterjeszthesse, előterjesztett kérelmét pedig azzal utasította el, hogy a hangszalag nem lelhető fel. A tárgyalási jegyzőkönyv nem tartalmazza azt a lényeges figyelmeztetést, hogy kéri-e a jegyzőkönyv visszahallgatását a felek. Ennek azért van jelentősége, mert az elsőfokú bíróság törvénysértően nem foglalta jegyzőkönyvbe azt, hogy az érdemi előkészítő irat előterjesztésére 3 napos határidőt engedélyezett, holott az eljárás felfüggesztésére vonatkozó indítványát az alperes ezért vonta vissza.

A jogerős ítélet szerint még akkor sem sértett eljárási szabályt az elsőfokú bíróság, ha 3 napos határidőt adott az alperesnek. Ez azonban a pártatlan és tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jogot sérti.

[22] A Pp. 8. § (3) bekezdése körében utalt arra, hogy a bíróság köteles biztosítani a fegyverek egyenlőségét a peres felek között. Jóllehet az alperes nem tudta a büntető eljárás számát, de a felperesnek ezt tudnia kellett, hiszen ő tett feljelentést, ennek ellenére nem csatolta be a büntető eljárásban hozott határozatot. A bíróság még arra sem kötelezte a felperest, hogy közölje az eljárás számát és az eljáró hatóságot.

A másodfokú bíróság sem teljesítette a törvényi kötelezettségét, amikor a másodfokú eljárásban nem függesztette fel a tárgyalást és nem kereste meg a büntető hatóságot a tényállás kiderítése érdekében.

[23] A Pp. 3. § (3) bekezdése megsértéseként állította, hogy a másodfokú bíróság új ténynek tekintette a 2008. december 4-én jóváírt 3.853.750 Ft bankszámlára történt befizetését és még aznap történő felvételét. Ez iratellenes, mert e tényállási elemeket maga a keresetlevél tartalmazta. Az ott leírt tényekből következően az összeg befizetésekor az alperes még nem volt bejegyezve a cégbíróságon, a bankszámla felett nem volt rendelkezési joga. Téves állítás ezért, hogy az összeg eltűnéseért az alperes a felelős.

[24] Iratellenesnek állította a jogerős ítélet azon megállapítását is, mely szerint a kár mértékét az alperes nem vitatta. A keresetlevél idézett az alperes által a felperes felszámolójának írt válaszból, mely szerint az adós cég ügyvezetőjének magatartása miatt nem tudta az alperes befejezni a végelszámolást. A keresetlevél e részéből egyértelmű, hogy a végelszámoló nem vett át iratokat vagy vagyont az ügyvezetőtől, akit pedig többször felszólított ennek átadására.

[25] A vagyon és a kártérítés elkülönül egymástól. A kereset szerint követelt 5.944.000 Ft követelés még nem realizálódott, ezért annak kártérítés alapján való követelése idő előtti. A tárgyi eszközt és pénzeszközt Cs I örököseinek kellett volna átadniuk, és

a felperesnek kellett volna azt bizonyítania. Erre azonban a bíróság nem kérte a felperest.

[26] Hangsúlyozta, hogy a büntető eljárást jogerősen megszüntették, de az eljáró bíróságok e körben megsértették a Pp. 4. § (2) bekezdését.

[27] Utóbb benyújtott felülvizsgálati kérelem kiegészítésében utalt arra, hogy kétséges a végelszámolást megelőzően készített egyszerűsített éves beszámoló valóságtartalma.

[28] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában való fenntartását.

A Kúria döntése és jogi indokai

[29] A Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

[30] A Kúria elsőként hangsúlyozza, hogy a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 272. § (1) bekezdésében meghatározott határidőben lehet benyújtani, azt a határidő lejártát követően a Pp. 273. § (5) bekezdése értelmében nem lehet kiegészíteni, ezért az alperes felülvizsgálati kérelmet kiegészítő beadványában írtak figyelembe vételére nincs lehetőség.

[31] Ugyanígy nem vizsgálható a felülvizsgálati kérelem III/A. pontjában, valamint a III/B. pontjának első részében, a vagyon és kártérítés értelmezése kapcsán kifejtett álláspont, mert az alperes az e helyen állított jogszabálysértéseknél nem jelölte meg a megsértett jogszabályhelyet és a jogszabálysértést [Pp. 272. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016.(II.15.) PK vélemény 3. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdés]. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Mindezek bármelyikének hiányában a felülvizsgálati kérelem érdemben nem bírálható el.

[32] A kár mértékével kapcsolatban kifejtettek vonatkozásában a felülvizsgálati kérelem szintén nem tartalmazza a megsértett jogszabályhely megjelölését, ezért e részében sem vizsgálható.

[33] Az alperes felülvizsgálati kérelmében eljárásjogi szempontból támadta a jogerős ítéletet. A Kúria hangsúlyozza, hogy az eljárási szabály megsértésének a Pp. 275. § (3) bekezdése értelmében csak akkor van jelentősége a felülvizsgálati eljárásban, ha az az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással volt.

[34] A jegyzőkönyv kézbesítésével, kiegészítésével kapcsolatban a Kúria teljes egészében egyetért a másodfokú bíróság által részletesen kifejtett állásponttal, azt megismételni nem kívánja.

Nem sértette meg a bíróság a Pp. 1-2. §-aiban foglalt alapelveket, mert a Pp. 2. § (1) bekezdésében írt ésszerű időn belül történő befejezés érdekében a felek jogait a törvényben előírt határidőben gyakorolhatják.

[35] A Pp. 8. § (3) bekezdése állított megsértése kapcsán a Kúria hangsúlyozza, hogy a pénzbírság kiszabásának elmaradása nem értékelhető a fegyveregyenlőség biztosítása körében. A jogerős ítéletben részletezettek szerint a bíróság részletesen, többször is felszólította az alperest védekezése előterjesztésére, melynek azonban nem tett eleget, s nem jelentett be bizonyítási indítványt sem. Nem hivatkozhat ezért megalapozottan az alperes arra, hogy a felperes elleni pénzbírság kiszabásának elmaradása akadályozta meg védekezése előterjesztésében.

[36] A Pp. 3. § (3) bekezdése állított megsértése körében az nem volt vitás, hogy a keresetlevél tartalmazta a 3.853.750 Ft bankszámlára történt befizetés tényét, valamint azt, hogy a befizetett összeg sorsáról a felperesnek nincs konkrét tudomása. Az alperes az elsőfokú eljárás során azonban nem bizonyította, hogy mi történt a számlára fizetett összeggel, erre vonatkozóan nem tett nyilatkozatot és bizonyítási indítványát is visszavonta. Ebből következően helytállóan alkalmazta a jogerős ítélet a Pp. 3. § (3) bekezdésében írtakat, jogszabálysértés e körben nem állapítható meg.

[37] Az alperes fellebbezésében előadottak közül azt a tényállítást nem tudta figyelembe venni a Pp. 235. § (1) bekezdésére tekintettel a másodfokú bíróság, hogy a befizetett összeget még ugyanazon a napon egy meg nem határozott személy a számláról felvette és a bankszámlát megszüntette. Az alperes viszont nem valószínűsítette és nem is állította, hogy e tények az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatala után jutottak a tudomására, ezért e vonatkozásban sem állapítható meg a Pp. 3. § (3) bekezdésének a megsértése.

[38] Nem értelmezhető ugyanakkor a Pp. 3. § (3) bekezdésének állított megsértése annak kapcsán, hogy az alperes társaság mint végelszámoló melyik időponttól tartozott felelősséggel a felperes vagyonáért, mert a cégnyilvántartásból is megállapíthatóan 2009. január 5-től kezdődően működött az alperes a felperesnél végelszámolóként, e körben nem volt helye további bizonyításnak.

[39] A Pp. 4. § (2) bekezdésének állított megsértése azért megalapozatlan, mert az alperes maga adta elő azt, hogy a büntetőeljárást jogerősen megszüntették, ezért a Pp. 4. § (2) bekezdésében írt körülmény - az, hogy jogerősen megállapították volna a bűncselekmény elkövetelését - nem áll fenn.

[40] A fent kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [41] Az alperes felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely a felperes jogi képviselétével felmerült ügyvédi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a)-b) pontja, (5) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.
- [42] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 59. § (1) bekezdése és 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 15. § (1) és (3) bekezdése alapján az alperes köteles az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére is.
- [43] A Kúria tárgyaláson hozta meg határozatát.

Budapest, 2017. október 17.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k.
előadó bíró, Dr. Bajnok István s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: